

ANGLIČTINA

100+10 RAD

2. VYDÁNÍ

DAVID GRUBER

YES,
I UNDERSTAND
VERY WELL.

ZLOMTE SVÉ VEČNÉ
ZAČÁTEČNICTVÍ

 GRADA

Motto:

Bez znalosti angličtiny jste jen půlkou člověka.

„Starý český člověk přežil, když se neodmítl učit trochu rusky a splynul s davem. Nový český člověk přežije, když se naučí dobře anglicky a bude z davu a z průměru výrazně vyčnívat.“

volně podle komentáře novináře Jana Jandourka

ANGLIČTINA

100+10 RAD

YES,
I UNDERSTAND
VERY WELL.

DAVID GRUBER

ZLOMTE SVÉ VEČNÉ
ZACĀTEČNICTVÍ

Ing. David Gruber

ANGLIČTINA – zlomte své věčné začátečnictví

**100 + 10 jednoduchých rad, jak na angličtinu
efektivně a bez stresu**

2. vydání

TIRÁŽ TIŠTĚNÉ PUBLIKACE:

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
www.grada.cz
jako svou 5497. publikaci

Odpovědná redaktorka Zuzana Böhmová
Grafická úprava a sazba Eva Hradiláková
Počet stran 144
Druhé vydání, Praha 2014
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2014
Cover Design © Roman Kliský
Ilustrace © Roman Kliský

ISBN 978-80-247-5158-0

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9193-7 (ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-9194-4 (ve formátu EPUB)

OBSAH

K ČEMU VÁM BUDE DOBRÁ TATO KNÍŽKA	6
JAK SE UČIL ANGLICKY DAVID GRUBER	9
ODDÍL 1 ANGLIČTINA SE STALA ZEMŠTINOU	13
ODDÍL 2 OTESTUJTE SI SVOU ŠANCI ZVLÁDNOUT ANGLIČTINU	24
ODDÍL 3 VÝSLEDKY TESTU... A JAK SE DÁLE MOTIVOVAT	35
ODDÍL 4 JAK ROZPOZNAT DOBRÉHO UČITELE, ŠKOLU, METODU I POMŮCKY	46
ODDÍL 5 JAK ZAČÍT, RESPEKTIVE ZNOVU ZAČÍT	57
ODDÍL 6 ODKUD ČERPAT NADĚJI A SEBEDŮVĚRU	68
ODDÍL 7 JAK SE PŘINUTIT, JAK VYTRVALE POKRAČOVAT, JAK DOTÁHNOUT STUDIUM DO CÍLE	79
ODDÍL 8 JEDEME DO ANGLIE, USA...	90
ODDÍL 9 KDYŽ SLOVA NESTAČÍ, KDYŽ DOJDE K NEPOROZUMĚNÍ	101
ODDÍL 10 JAK VÉST K ANGLIČTINĚ SVÉ DĚTI	112
ODDÍL 11 ZVLÁDNUTÍ KAMENE ÚRAZU – POROZUMĚNÍ MLUVENÉ ŘEČI	123
ANGLICKÁ MODLITBA STUDENTA	138
VOLNÝ PŘEKLAD ANGLICKÉ MODLITBY STUDENTA DO ČEŠTINY	139
VYBRANÁ DALŠÍ DOPORUČENÁ LITERATURA	140

K ČEMU VÁM BUDE DOBRÁ TATO KNÍŽKA, ...

... když je toho o angličtině tolik, tolik, tolik...?

V knihkupectvích, v inzerátech, na kdejaké zastávce autobusu, tramvaje, metra... ve vašich poštovních schránkách, v e-mailové poště... – jedni křičí přes druhé, jak právě oni jsou účinní, renomovaní, ba nejlepší...

A za každou nabídkou číhají čelisti, připravené vykousnout další částku z vaší peněženky, často nemalou, někdy i docela horentní (čest výjimkám)...

Často jste se při různých pokusech i zklamali. Člověk s nadšením začne, pak ustrne, přeruší, pozapomíná... Jednou, dvakrát, stále s menší vírou v úspěch...

Cožpak to nejde jako například v moderním autoservisu nebo u kadeřníka? Zaplatili byste třeba i velmi slušnou částku – kdyby vás někdo ovšem především **zbavil starostí a stresu**: „Sedněte si sem, počkejte, dejte si kafe – a my zařídíme, uděláme, zde decentně podepište stažení dohodnuté částky z vašeho účtu – a zbytek nechte na nás. Nalezneme za vás optimální postup, použijeme jej – a náš výrobek či služba bude sloužit spolehlivě, jistě, k vaší samé radosti. Prostě – už se nestarejte.“

Cožpak žijeme ještě pořád ve dvacátém století, že to nejde u angličtiny?

Chtěl bych podotknout, že i u toho nejlepšího kadeřníka či autoopraváře je nutná vaše významná spoluúčast – jen si ji neuvědomujete. Kdybyste své auto denně túrovali do extrémních otáček, každou chvíli s ním úmyslně naráželi do zdi, lili na elektrické kontakty vodu – nepomůže sebelepší automechanik. Kdybyste nedodržovali vlasovou hygienu, kdybyste ponožovali hlavu do teplého dehtu, nic nezmůže ani nejlepší kadeřník. Kdybyste vyzradili své nejlepší tajné informace protistraně, pramálo zmůže i nejlepší právník.

Vždy je nutná spoluúčast klienta. Když učitel angličtiny v daném momentu kurzu zdvořile, ale pevně vyzve: „Tak a teď to zopakujte ještě třikrát... ne tak, ale takto...“, je třeba jeho pokyn důsledně splnit, nemávnout rukou.

Spoluúčastí klienta, který si kupuje vzdělávací službu, je nutnost **poctivě duševně makat**. Avšak veškerého ostatního stresu jej **skutečně** dobrý jazykový expert **může zbavit**. Vybere za klienta učebnice a další pomůcky, stanoví optimální rytmus, smíchá správný koktejl přísnosti a zábavnosti, metod drilových i hravých. Vynikající jazykový expert vás nejen zbaví starostí s tím, jaký si udělat rozvrh výuky a čím jej lekci za lekcí naplňovat. Ale zbaví vás i stresování se s tím, jak se

přinutit. Převede vás přes propast mezi „dávno vím, co mám dělat“ a „opravdu to prakticky dělám“. Modifikuje vaše tvrdé makání do takové podoby, že máte převážně pocit, že se dobře bavíte, hraje si, vášnivě soutěžíte...

Následující knížka je stručná. Obsahuje sto deset malých, dobře stravitelných soust. Knižka ví (tedy – její autor ví), že v angličtinovém stresu má člověk úplně jiné starosti než vynakládat ještě další čas na čtení dalších dlouhých statí. Sto deset stručných rad z vás chce udělat **důstojné partnery** všem, kteří nabízejí jazykové služby. Chce, abyste po jejím přečtení nebyli málo zkušenou hříčkou v rukách dravého marketingu jazykových agentur či ve spárech vydavatelství pomůcek (tak jako člověk-laik někdy bývá hříčkou v rukách problematického lékaře nebo mazaného právníka).

Knižka chce, abyste si všimli, že její autor něco nejen radí a říká, ale také to celým svým životem sám dělá. V situaci možná ještě náročnější, než v jaké jste vy. Knižka chce ústy autora vyzařovat:

„Nebojte se, nestresujte se. Když se budete řídit mými pokyny, pomohu. V klidu se jich držte – a zbytek nechejte na mně. Prošel jsem si tím vším a zvládl to, zde je má ruka – pojďme do toho spolu.“

JAK SE UČIL ANGLICKY DAVID GRUBER

Psal se rok 1988. David Gruber, klasický produkt dřívější nejčastější jazykové kombinace ruština-němčina, neuměl ve svých 34 letech anglicky nic kromě počítání tenisu. Ve své profesi (lektor rychločtení a technik duševní práce) byl tehdy sám na celou republiku, neustále cestoval a byl ve velkém časovém stresu. Musel si proto vytvořit vlastní metodiku kvalitního rychlostudia angličtiny. Použil ji na sebe – a po 90 hodinách samostatného studia se dostal zhruba na úroveň české státní zkoušky (*level advanced* v certifikovaných anglických jazykových školách). Zároveň byl již schopen spatra anglicky prezentovat a přednášet ve svém oboru.

V období od začátku prosince 1988 do konce ledna 1989 studoval zhruba jednu hodinu denně a pak v únoru a březnu v průměru tři hodiny týdně. Intenzivně a podle své metodiky. Objektivní testování jeho jazykové úrovně se uskutečnilo v srpnu 1989 na jazykové škole King's School of English v Bournemouthu v Anglii a přiřadilo mu *level advanced*. Po devadesáti hodinách učení rozložených do čtyř měsíců tedy dosáhl úrovně, na kterou se běžně studuje 600 hodin po dobu šesti let. V Bournemouthu se uskutečnila jeho první anglická přednáška spatra *Reading–Concentration–Success*.

Dnes mimo jiné:

- ▶ Přednáší a koučuje řadu svých kurzových témat anglicky (*speedreading, time management, presentation excellence, negotiation skills*), a to u nás i v zahraničí či zámoří.
- ▶ Má řadu *advanced* osvědčení ze všeobecné i odborné obchodní angličtiny a *soft skills* z řady solidních škol Velké Británie, Malty a Austrálie.
- ▶ Ve svých kurzech expresní angličtiny, pořádaných po celé zemi, pomáhá již více než dvacet let dostat se v angličtině za vodu zejména ohrožené generaci zaneprázdňených zaměstnaných lidí nad 30 let.
- ▶ Publikoval řadu svých e-knih a audioknih čistě anglicky, česko-anglicky, česko-německy a často se vyskytuje na předních pozicích žebříčků jejich prodejnosti.
- ▶ Vyučoval například českému rychločtení v USA (Atlanta), je s více než milionem prodaných výtisků klasických papírových knih první v ČR mezi guru *soft skills*, osobního rozvoje, managementu apod.
- ▶ Pomáhá studentům různých evropských zemí zvládnout takové studijní nápor v anglickém jazyce, jako je třeba studium MBA apod.

V době dokončování druhého vydání této knihy pomáhal David Gruber s velkým západem už jednadvacátým rokem zvládnout angličtinový stres svým studentům v dalším kurzu expresní angličtiny. Celou tu dobu se specializuje na tzv. „ztracenou generaci“ věčných začátečníků nad 35 let, kteří už nemohou odjet na delší dobu na *au pair* pobyt, kteří negativně pociťují nedostatek aktuální motivace a proměnlivou kvalitu učebnic, učitelů a metod. Na generaci, která ještě nejde do penze, avšak má na druhé straně až příliš stresující motivace – „nůž na krku“ od zaměstnavatele, zákazníků nebo možných zahraničních partnerů: „Buď se do té a té krátké doby naučíš a složíš uznávanou zkoušku, anebo si hledej jinou, podřadnější práci (mnohem méně zajímavé zákazníky či partnery).“ To vše při plném pracovním vytížení, při možnosti vyjet studovat do zahraničí tak nanejvýš na 14 dnů ročně.

Zde jsou **nezávislá svědectví** dvou z několika set studentů výše zmíněných kurzů:

„Celých čtyřicet let jsem jako amatérský hudebník s nadšením vnímal písničky Beatles jen jako hudbu. Ještě včera po poledni jsem ze známé Yesterday rozuměl tak pět procentům slov. Dnes, kdy se chystám na pražský koncert Paula McCartneyho, rozumím všemu slovo

od slova. Je to nepopsatelný pocit. A s chutí si s ním zaspívám.“

Miroslav Průša, podnikatel, specialista
na internetovou komunikaci, ročník 1955

„Nedávno jsem byla na filmu s Jackem Nicholsonem. Měla jsem radost z každého slůvka či frázičky, které jsem celkem pravidelně od něj chytala. Je to jako by se dosud vzdálená americká hvězda najednou stala někým mnohem bližším – skoro kamarádem.

Ale hlavně – moje dcera, studující ve státě Mississippi v USA, si už nebude moci na mne se svou angličtinou zdaleka tak dovolovat, jako kdybych ustrnula na své nedávné úrovni next to nothing.“

Mgr. Alice, majitelka firmy
na účetní a daňové poradenství

ANGLIČTINA SE STALA ZEMŠTINOU

1

Možná se na Jupiteru mluví jupitersky, na Neptunu neptunsky – na planetě Zemi však inteligentní vzdělaní lidé mluví stále výhradně anglicky. Není přehnané tvrzení, že buď se anglicky dorozumíte – a pak můžete být považováni za gramotné –, anebo se nechytáte – a pak je ovšem nemožné hovořit o tom, že máte přijatelné vzdělání.

Slovy Járy Cimrmana: „Můžete se tomu divit, můžete dokonce i protestovat – ale to je tak jediné, co s tím můžete dělat.“

Velká část lidstva je, zdá se, stále nepoučitelná. Historie vždy dostatečně dopředu vysílá signály, že něco bude jinak. Něco v našem životě, bez čeho se šlo donedávna zcela obejít, se stává nezbytností.

V této době je to angličtina. Její tendence stát se univerzální dorozumívací řečí naší planety je tak velká, že ji klidně můžeme nazývat zemštinou.

Značná část lidí však signály ignoruje:

- ▶ Já už to nějak bez té angličtiny do penze doklepu.
- ▶ Zase až tak strašné to není.
- ▶ Jsou přece i jiné světové jazyky.

Naprostě analogická situace nastala před více než 120 lety, kdy známý fyzik Graham Bell vynalezl přístroj, kterým se bylo možné po drátě dorozumívat hlasem i na dálku. Nazval jej podle dálky (= tele) a zvuku (= fon) slovem „telefon“. Na patentovém úřadě byli slovní odborníci velmi skeptičtí. Onen podivný „telefon“ podle nich bude nanejvýš koníčkem několika málo nadšenců – ale nikdy nedozná masového rozšíření. Je přece tak složitý, že většina lidí se jej nikdy nenaučí obsluhovat – a raději si vše vyřídí osobně.

3

Zkuste při nejbližším posezení s přáteli prohlásit:

- ▶ Já to už bez toho mobilu (počítače) do penze doklepu.
- ▶ Nemít mobil, nemít počítač – co je na tom až tak divného?
- ▶ Jsou přece i jiné možnosti, jak se domlouvat.

Budou si přátelé klepat na čelo? Ano, budou. Vlastně nebudou – protože vy takové nesmysly z úst ani nevyпустíte. Mít mobil a dnes už i počítač je přece normální a téměř samozřejmé. Běda tomu, kdo by se opovážil vzít vám možnost mít to. Kdo se jeho používání brání, je už dnes považován za zvláštního – a bude stále více. Máte pravdu. A každý den si tento fakt přeříkejte analogicky na angličtinu.

4

Kdo se nedorozumí anglicky, je tedy – jak jsme se shodli – považován za zvláštního a bude stále více.

Před více než 130 lety se stal předmětem takového zvratu („dříve nepotřebnost, dnes zajímavost, zítra všeobecná nutnost“) drátový telefon. V devadesátých letech 20. století to byl osobní počítač. Na přelomu tisíciletí mobil a internet. Nějak se nám to zrychluje, což?

Jenže: Když už má telefon (počítač, mobil) kolem vás každý – tak vy prostě jdete, koupíte, máte. Za dvacet minut koupíte, za další dva dny prostudujete návod – a „jedete“. Ve kterém obchodě však za dva dny koupíte znalost angličtiny?

Znalost či neznalost angličtiny bude lidi této planety dělit. Tak jako je dělí jiné faktory: jste z Etiopie, nebo z USA?

V prvním případě vás – a vůbec za to nemůžete – nejspíše čeká nejen hlad a bída, ale též nemoci kombinované s násilím. Do vašeho života záhy vstoupí nože a pušky, vyhnout se zmrzačení až do věku dvaceti let bude malým zázrakem. Nevymaníte se, neodcestujete, nemáte na to ani vindru, nevíte vůbec jak a kam. Kromě pár humanitárních organizací darujících vám občas nejnnutnější jídlo nikoho nezajímáte.

Ve druhém případě pro vás jídlo, teplo, světlo a zdravotní péče pravděpodobně nikdy nebudou problémem. Zadarmo vám sice nikdo nic nedá – ale to je prima, protože váš poctivě vydělaný majetek vám tím pádem nikdo nesebere. Máte se pravděpodobně nejlépe, jak se člověk na naší planetě může mít – alespoň pokud máte obvyklý názor na to, co znamená mít se nejlépe.

6

Nedorozumíš se anglicky ve své práci a volném čase, anebo se dorozumíš?

Rozdíl může být stejně veliký, jako je popsáno v předchozím bodě. Že ne?

Máte pravdu, tak doslova asi ne. Neznalec angličtiny rovná se mrzák s amputovanými končetinami? To tedy opravdu ne, to je silná káva.

I když... na neznalce angličtiny mohou velmi brzy zbýt něco jako ghetta, která jsou opravdu semeništěm nevzdělanosti, násilí, gangů, drog a strachu. Že přece v naší civilizované zemi všude fungovala jakžtakž rychlá policie, když šlo do tuhého? Ano – ale nebudou brzy ti lepší, angličtinu znající policisté sloužit v jiných čtvrtích, v jiných zemích? Nebudou ti lepší, anglicky umějící záchranáři a lékaři dávno také úplně jinde než ve vaší enklávě pouze česky hovořících outsiderů?

Zdá se to až neuvěřitelné, že? Ano, stejně neuvěřitelné, jako před pár lety to, že počítač budou ve své práci používat nejen programátoři a řešitelé diferenciálních rovnic, ale i právníci, architekti, účetní a daňoví poradci, lékaři, ba dokonce spisovatelé a scénáristé...

„Jak vůbec může někoho napadnout, že humanitně vzdělaný člověk usedne za klávesnici a beze strachu stiskne klávesu? Bez znalosti diferenciálních rovnic? Dospělý člověk, třicátník, padesátník? Neprogramátor?“

Takto mne zvýšeným hlasem poučovali občané, s nimiž jsem dělal interview coby moderátor televizního seriálu *Počítačová dilemata*. A když jsem jim na to nesměle namítal, že se to v budoucnu může rychle změnit, tak už protestovali mohutně, ať dám ten mikrofon pryč a pakuji se.

Psal se rok 1988.

Češtinou hovoří deset milionů lidí. Na zemi je lidí šest miliard, dělit umíte. Dělte tedy: češtinou se dohovoříte s celými šestnácti desetitisícinami zemské populace. To je šestnáct setin procenta lidí. Nebo zhruba jedno a půl promile.

Představte si na chvíli, že svět je vesnicí o tisíci chalupách. Proč ne – *global village* znamená v překladu „globální vesnice“. A vy se domluvíte v té své chaloupce a pak ještě napůl v té sousední. Možná jakžtakž ještě ve třetím stavení – když vezmeme v úvahu slovenštinu a Slováky.

Jenže – život vesnice se odehrává též na obecním úřadě, v hospodě, v kostele, v prodejně potravin a dalšího zboží, v místních podnicích průmyslu, řemesel, služeb, zemědělství. V knihovně, ve sportovním klubu, na koupališti...

Co tam?

